

KONGRESY, SYMPOZJA I KONFERENCJE

27. Międzynarodowa Konferencja Sedymentologiczna — IAS 2009 Alghero, Włochy, 20–23.09.2009

W dniach 20–23 września 2009 r. w Alghero, we Włoszech, odbyła się 27. Międzynarodowa Konferencja Sedymentologiczna — IAS 2009 (*27th IAS Conference and Meeting of Sedimentology*) pod tytułem *Środowiska sedymentacyjne wysp Morza Śródziemnego*. Została ona zorganizowana przez prof. Vincenzo Pascucciego. W przedsięwzięciu uczestniczyły następujące organizacje: Zakład Ekologii, Botaniki i Geologii Uniwersytetu Sassari (Włochy), GEOSSED (Włoska Grupa Sedymentologiczna) i IAS (Międzynarodowa Grupa Sedymentologiczna). Międzynarodowa Konferencja Sedymentologiczna odbywa się co roku i ma na celu zaprezentowanie i przedyskutowanie najnowszych wyników badań z zakresu sedymentologii na świecie.

Alghero jest znanym portem rybackim, położonym w północno-zachodniej części Sardynii. Nazwa miasta pochodzi od włoskiego słowa wodorosty — *alghe*, które niestety stanowią problem na pobliskich plażach. Miasto wyróżnia katalońska zabudowa sięgająca czasów panowania Hiszpanów. Zabytkową część Alghero otaczają masywne mury. Miasto należy do popularnych miejscowości turystycznych i jest znane m.in. z wyrobów biżuterii koralowej. Na zachód od Alghero znajduje się wapienna skała Capo Caccia ze słynną Grotą Neptuna. Miejsce to uważane

jest za największą atrakcję Sardynii. Z punktu widokowego, na szczycie skały, prowadzą 654 strome stopnie „kozich schodów” wprost do groty. W jaskini występują przedziwnych kształtów stalaktyty i stalagmity oraz słone jezioro.

W konferencji wzięło udział 720 uczestników z pięciu kontynentów (poza Antarktydą). Najliczniejszą grupę stanowili gospodarze. Z Polski obecnych było kilkanaście osób, m.in. z Uniwersytetu Jagiellońskiego i Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie, Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu oraz Uniwersytetu Warszawskiego. Państwowy Instytut Geologiczny z Warszawy reprezentowały 3 osoby: dr Aleksandra Kozłowska, dr Marta Kulerska i Paweł Lis.

Program spotkania obejmował wiele zagadnień związanych z sedymentologią. Ze względu na dużą ilość referatów wystąpienia odbywały się jednocześnie w pięciu grupach tematycznych. Problematykę prezentowanych prac przedstawiono w 9 sesjach, obejmujących 32 następujące zagadnienia:

- ❑ Sedymentacja fluwialna (*Fluvial and bedrock rivers sedimentology*);
- ❑ Początek i zanik węglanowych systemów depozycyjnych (*Inception and demise of carbonate depositional systems*);

Ryc. 1. Alghero — mury obronne otaczające starą część miasta (Sardynia). Fot. A. Kozłowska

Ryc. 2. Bonifacio (Korsyka) — miasto podzielone przestrzennie na dwie części: dolną — morską i górną — średniowieczną twierdzę

Ryc. 3. Twierdza Bonifacio na szczycie klifu zbudowanego z miocenijskich osadów węglanowo-siliklastycznych (widoczna górna część formacji Bonifacio). Obie fot. A. Kozłowska

Ryc. 4. Formy erozyjne mioceńskich osadów węglanowo-silikoklastycznych, na wschód od Bonifacio (na południu Korsyki)

Ryc. 5. Przekrój litostratygraficzny mioceńskich osadów węglanowo-silikoklastycznych, odsłaniających się na ścianie klifu na wschód od Bonifacio (Korsyka). Widocznych jest kilka litosomów, od najmłodszego, z 12 wydzielonych w tym rejonie. Obie fot. A. Kozłowska

- ❑ Kopalne i współczesne systemy depozycyjne uwarunkowane pływami: nowe spojrzenia i rozwój (*Ancient and modern tidally influenced depositional systems: new insights and developments*);
- ❑ Mieszane i węglanowe składniki w miejscach osadzania materiału terygenicznego (*Mixed or rather carbonate factories in terrigenous-supplied depositional settings*);
- ❑ Stratygrafia sekwencyjna (*Sequence stratigraphy*);
- ❑ Petrografia, geochemia i statystyka w badaniach proveniencji (*Petrographic, geochemical and statistical signatures in provenance studies*);
- ❑ Sedymentologia i diagenеза osadów bogatych w materię organiczną: modele, zastosowania i perspektywy (*Sedimentology and diagenesis of organic matter-rich sediments: models, applications and perspectives*);
- ❑ „Hydrotermalna” dolomityzacja: główne czynniki i wpływ na zbiorniki węglowodorów (*„Hydrothermal” dolomitization: major controls and impact on hydrocarbon reservoirs*);
- ❑ Współczesne i kopalne osady eoliczne (*Modern and ancient aeolian deposits*);
- ❑ Datowanie OSL w badaniach sedymentologicznych (*OSL dating in sedimentological research*);
- ❑ Paleogleby w zapisie osadów (*Paleosoils in the sedimentary record*);
- ❑ Współczesne i kopalne podmorskie osuwiska jako wskaźnik niestabilności basenu (*Modern and ancient submarine landslides as marker of basin instability*);
- ❑ Sedymentologia i stratygrafia wewnętrznego i zewnętrznego systemu słonecznego (*Sedimentology and stratigraphy in the inner and outer solar system*);
- ❑ Systemy turbidytowe (*Turbidite systems*);
- ❑ Zastosowanie geofizyki morskiej w sedymentologii (*Marine geophysics applied to sedimentology*);
- ❑ Czynniki wpływające na osady w strefie przybrzeżnej (*The factor influencing sedimentary deposits in the coastal zone*);
- ❑ Osady glacialne i peryglacialne (*Glacial and periglacial deposits*);
- ❑ Trawertyny i martwice wapienne (*Travertines and calcareous tufa*);
- ❑ Zbiorniki wodne i środowiska sedymentacji (*Aquifer and environmental sedimentology*);
- ❑ Osady jeziorne (*Lacustrine deposits*);
- ❑ Związek budowy, sposobu tworzenia się oraz facji składników węglanowych i pokrewnych basenów (*Architecture, growth mode and facies associations of carbonate factories and related basins*);
- ❑ Mikrobialne węglany: od współczesnych do kopalnych — nowe postępy (*Microbial carbonates: modern to ancient and new advances*);
- ❑ Budowa delty w obrazie o wysokiej rozdzielczości (*High-resolution deltaic architecture*);
- ❑ Baseny śródziemnomorskie (*Mediterranean basins*);
- ❑ Rozpoznanie mechanizmów powodujących deformację miękkich osadów (*The recognition of trigger mechanisms for soft-sediment deformation*);
- ❑ Sedymentologia i stratygrafia permskich osadów kontynentalnych (*Sedimentology and stratigraphy of continental Permian deposits*);
- ❑ Główne aspekty geologii skał osadowych (*General aspect of sedimentary geology*);
- ❑ Charakterystyka i modelowanie procesów diagenetycznych w skałach węglanowych (*Characterization and modelling of carbonate diagenetic processes*);
- ❑ Środowiska ewaporatów, osady i biologia: od Ziemi do Marsa (*Evaporite environments, sediments and biology: from Earth to Mars*);
- ❑ Autigeniczne węglany mające związek z metanem i możliwy związek z destabilizacją gazowego hydratu (*Methane-related authigenic carbonates and possible relation to gas hydrate destabilization*);

Ryc. 6. Uczestnicy wycieczki terenowej w porcie Bonifacio (Korsyka). Fot. M. Brandano

Ryc. 7. Strefa kontaktu mioceńskich wapieni koralowych (litosom 1) z waryscyjskimi granitami na wschód od Bonifacio (Korsyka) Fot. A. Kozłowska

- Przekraczając granicę temperatury: węglany jako archiwa środowiska (*Going beyond temperature: carbonates as environmental archives*);
- Krajobraz późnoplejstoceniński a zmiany klimatu i poziomu morza (*Late Pleistocene landscape response to climate change and sea-level*).

W czasie trwania konferencji wygłoszono około 360 referatów oraz zaprezentowano ponad 300 posterów. Codziennie miały miejsce dyskusje po prezentacjach ustnych oraz w czasie sesji posterowych, które związane były tematycznie z problematyką poruszaną danego dnia. Uczestnicy z PIG przedstawili dwa postery dotyczące wspólnych badań sedymentologicznych i petrograficznych piaskowców mioceńskich polskiej części zapadliska przedkarpackiego. Udział w spotkaniu był dla nich okazją do zaprezentowania wyników swoich prac na szerokim forum międzynarodowym. Organizatorom konferencji należą się słowa uznania za dobrą organizację, a uczestnikom za wysokim poziom merytoryczny referatów i posterów.

W materiałach konferencyjnych pt. *Book of Abstracts*, przygotowanych pod redakcją V. Pascucciiego i S. Andreucciiego, zamieszczono 679 abstraktów. Książkę podzielono na dwie części: prezentacje ustne i postery, a nazwiska autorów umieszczono w porządku alfabetycznym.

W ramach konferencji zaplanowano 14 wycieczek, z czego 9 odbyło się przed obradami, 1 w czasie konferencji i 4 po konferencji. Uczestniczki z PIG wzięły udział w dwudniowej wycieczce pokonferencyjnej *Stratigraphic architecture of mixed carbonate-siliciclastic system in the Bonifacio basin (Early-Middle Miocene, South Corsica)*. Celem wycieczki

było pokazanie geometrycznej i przestrzennej zależności jednostek litostratygraficznych dolnego miocenu w basenie Bonifacio. Uczestnicy wycieczki dotarli do tego miasta (najdalej na południe wysuniętego punktu Korsyki) po godzinnym rejsie promem z portu Santa Teresa, na północy Sardynii. Bonifacio przestrzennie dzieli się na dwie części: dolną — morską i górną — Cytadelę. Miasto dolne usytuowane jest wzdłuż formacji skalnych o długości 2 km i szerokości zaledwie 100–150 m. Znajdują się tu: port promowy, przystań jachtowa, hotele, restauracje i sklepy. Część górna, zwana górnym miastem, to twierdza średniowieczna z kamiennymi domami i wąskimi, krętymi uliczkami, położona na szczycie wąskiego i niedostępnego cypla. Wzdłuż morskich klifów wspaniale odsłaniają się tu osady węglanowo-silikoklastyczne, co pozwala na badania następstwa zmian facjalnych. Na podstawie zróżnicowania facjalnego oraz geometrii warstwowania wyróżniono tu 12 litosomów w obrębie dwóch formacji: Cala di Labra (1–5) i Bonifacio (6–12). Profil rozpoczyna horyzont osadów mieszanych węglanowo-silikoklastycznych z koralami, które leżą bezpośrednio na granitach waryscyjskich. W trakcie wycieczki dyskutowano na temat związku struktur sedymentacyjnych z procesami depozycji. Utwory występujące w basenie Bonifacio rejestrują ewolucję stratygraficzną i środowiskową piętra burdygału w czasie rotacji bloku Korsyki-Sardynii.

Aleksandra Kozłowska & Marta Kuberska
Serwis fotograficzny na str. 271 i 272

**27. Międzynarodowa Konferencja Sedymentologiczna — IAS 2009
Alghero, Włochy, 20–23.09.2009 (patrz str. 194)**

Ryc. 8. Schody na stromej ścianie klifu wapiennej skały Capo Caccia, prowadzące do Groty Neptuna (Sardynia)

Ryc. 9. Formy naciekowe i słone jezioro wewnątrz Groty Neptuna, położonej w północno-zachodniej części Sardynii. Obie fot. A. Kozłowska

27. Międzynarodowa Konferencja Sedymentologiczna — IAS 2009
Alghero, Włochy, 20–23.09.2009 (patrz str. 194)

Ryc. 10. Skaliste wybrzeże zbudowane z miocenijskich osadów węglanowo-silikoklastycznych w rejonie Bonifacio (na południu Korsyki).
Fot. A. Kozłowska